

Fru Margaretha Luther arbetar med ett motiv.

Internationell Lutherslesvigsk silhuettklippare

En nyårshälsning som fru Luther klippt ut. Lägg märke till hur fint de olika figurerna hänger samman. Att klippa ut en dylikt silhuett i ett stycke vittnar faktiskt om fingerfärdighet.

KÖPENHAMN, i augusti. (NP—Erik Svensson) Fru Margaretha Luther är en av silhuettklipparyrkets särpräglade utövare. Hennes flick- och konstnärsmamn är Margaretha von Glehn, och hon är född i Reval i Estland. Fru Luther och hennes man, Ferdinand Martin Luther, som har bott i Rysland, har tillbringat en stor del av sitt liv på flykt undan svåra och osäkra förhållanden. Nu är flykten ändad, och de bor i Lycksborg nära den nordtyska byn Flensburg i en tvåvåningslägenhet, där han sköter matlagningen och använder sin övriga tid till lövsägsarbeten och hon arbetar varje dag och ofta en stor del av natten med sin klippning, som ger familjen dess säkraste inkomst. Smäckra, smidiga händer håller det fina papperet, medan en liten sax varmsamt skär sig väg fram och tillbaka.

Sonen Lars har just tagit studenten och befinner sig f. n. på besök hos släktingar i Finland.

Familjens släktskapsförhållanden är internationella. Hans familj härstammar från Martin Luthers farbror, och den har bevarat Martinnamnet i alla led. Han är född i Helsingfors, han har en bror som fortfarande är verksam här. Fadern verkar som direktör på släktens tegelbruk i Rauhaniemi.

Hennes mor var engelska och hennes morföräldrar var danskar och tillbringade flere år i Sibirien. Bland förfäderna finns bl. a. en schweizisk urnakare och en rysk hovarkitekt.

Nu har den internationellt sammansatta familjen hamnat i Lycksborg. Både han och hon talar danska och barnen går i dansk minoritetsskola.

Det är sällsynt att flyktingar söker anslutning till den danska minoriteten i Sydslesvig. Fru Luther förklarar det på följande sätt:

— Vi känner oss som européer och vår sympati riktar sig mot norr. På det andliga området är vi alla européer — sålunda att vi inte kan undvara varandra. Vad är

filosofien utan Sören Kirkegaard och vad är konsten utan Michelangelo?

Att våra barn går i dansk skola beror på att vi inte vill se dem växa upp i trängsynt nationalism och preussisk anda. Vårt intryck är att de danska lärarna är barnens vännere och att de tyska lärarna är auktoriteter — därför passar det oss bäst på detta sätt.

Familjen Luther känner fattigdomens hot. Den begynte sin tillvaro under stora bekymmer. Han föddes att bli direktör i byggnadsfirman, och hon fick teckningsundervisning av den ryska professorn Kaygorodoff. Men världsoron nådde också till Estland och kullkastade alla framtidsplaner. Vid flykten fick familjen samlade ägodelar rum i tre ryggsäckar. Överst i ryggsäckarna låg fru Luthers små saxar.

Av en ren tillfällighet kunde en vän skaffa familjen en bostad i Lycksborg, förde dem till Sydslesvig och satte dem i förbindelse med danskarna. Det var svårt att komma i gång efter kriget. Hon var tvungen att tillverka penslar av hans hår och han gjorde lövsägsbett av en urfjäder.

Hennes klippmotiv är framförallt religiösa bilder, blomster och dylikt. Hon lärde sig att klippa silhuetter redan som 14-åring, och hennes första arbete var älvornas dans. Det särpräglade i hennes konst är att hon inte som andra silhuettklippare nöjer sig med att bara klippa ut figurerna. Hon klipper hål i motivet, och när alla hennes bilder är klippade ut ur ett stycke papper,

hänger alla bildens olika delar samman. Ingen limning förekommer. Hennes konst är så särpräglad att de tyska silhuettklipparna har nekats henne medlemskap i sakköreningen.

This article is probably in Swedish and from the *Nya Pressen* dated August 26, 1954. This paper was published in Helsinki and printed articles in both Finnish and Swedish.